

Universitätsbibliothek Paderborn

**Preceptorium diuine legis venerabilis fratris Joha[n]nis
Nider de ordine predicatorum**

Nider, Johannes

Nurnberge, 28.VII. 1496

Nonum de confessione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31252

Preceptum III

Cap. IX

Xpositum et desiderium tuum iunamini
mediante mibi in futurum preuenienti ne
incidat in pectus et occasiones iuxta pos-
sibilitatem virtutis evitandi. Tertia vita
Domine bona habeo voluntate pectorum
meorum confessione integrali faciendo p-
loco et tibi sum mihi et scire mariis ecclie
mandando et preceptu. Has veritates si
aliquis quicunque loco et tempore sincerum non
ficeret aut medaciter ex corde prouincia-
verit secururus existat se in salutis et
gratiæ statu conservare et vita eterna mereri
quis oia crimina commisisset. Si etiam ta-
lis absque alia confessione continuo dece-
deret in absentiâ sacerdotis dormien-
do aut alio quicunque modo morte subita p-
ueniens idem finaliter saluarec acerbissi-
ma pena purgatoriij mediante.

Ex quo notandum et salubre consilium elicet ut christia-
nus quilibet singulis diebus aut se
mel sero et de mane aut saltu festis die-
bus redeat ad cor suum. conscientiam exami-
nans. an tres summissas vitates perferre
valeat cum cordis sinceritate. et si sic.
tunc intra statum salutis se esse perfidat. q-
si eas pura mente fateri non valet obstante
volutate peccatum quod actualiter dele-
ctatur. aut iniquo xposito quoque qd-
oc-
casiones peccatorum vitare renuit. quemadmodum illi qui peccatis carnalibus
meriti resurgere nolunt. aut vultus su-
as. aut iniustas mercationes et lucra
continuant. vel iniuste retinunt alienum
quicque alterius odio vel vindicta deside-
rio flagrantes in nocendi xposito pene-
rat. certissime sciatis huius et plures non eum
aut papam eos absoluere posse. qd-
libus salutare consilium det. ut qd seipso
vel altos bona quod poterunt operi orando
vel elemosynas dabo. qd deus eorum cor-
da illuminet et ad bonum dirigit et quer-
tar. hec cancellum. Sed quod punitio est
habenda de ventaliis. Huius. Tho. iii. lxxii.
dis. xvij. qd ad deletionem venialium non
exigit actualis contritus de oibus. nec

sufficit habitualis contritus pro deletione
omni semper. sed sufficit media contritus
scilicet quorundam displicentia in spiritu. nisi
quis in deum feruide ferretur. ubi p-
tunc sibi implicite omnia sua displice-
rent venialia. tamen oportet semper qd anti-
mus nec implicite nec explite illi ve-
nit in heret. qd sibi vult dimitti. ali-
as voluntas curva esset. hec intellige qd
ad reatum pecti. sed de pena plus minus
dimittitur summa qd plus doleretur aptius de-
uorum remediorum suscipit. ut aquam be-
nedictam. disciplinam. et alia huius-
modi.

Capitulum ix.

Confessio est secunda pro penitenti-
tia. de qua tria sunt videnda.
Primo qd eius fructus seu esse
ctus. Secundo quod quilibet. et quilibet
sit confessio. Tertio de confessione ge-
neralis effectibus et prioribus. **P**ro-
tum ad primum notandum summo Tho. et
Sco. et Bonaventura. dis. xvij. qrti. qd no-
tiae sunt effectus confessionis et sacramen-
talis absolutionis. Primus est magnus
meritum confessio et fuga transgressionis
istius precepti. De qd in hoc precepto christus
est Job. xx. Quod remiseritis pecca-
ta remittuntur eis. Obedit etiam qd hoc
precepto ecclesie. quod preceptorum transgres-
sio est gravis peccatum. Secundo valet ad
augmentum gratiae si qd prius eam habuit.
Tertio valet ad gratiae nouae infusionem si
ea prius caruit. factusq; de attrito punitio
huius doloris attritionis penitentia non
fuerit sufficiens dispositio ad contritu-
m. tunc confessio et absolutio ei superadiu-
tare suppleretur ei defecit. dummodo peni-
tentia ipse tunc non ponat obicez gratiae p con-
missione actualis pecti mortalium. Quar-
to confessio et absolutio infinite longa pe-
na inferni et acerbata valde mutat in tem-
porale penam et purgatorijs. et hoc facilius
confessio et absolutio habite in xposito
etiam ante hunc confitetur scilicet qd conterit

K 2

vere, qz sic qz pfectiōne mortis finali
ter salvareſ. Et qz pfecta pena qz sit
finita, tñ in proportionata ē virib⁹ pe-
nitētis in h̄ mundo vniūtis p vim cla-
ustri in pfectiōne et absolutiōe. int̄m
illa pena p confessionē et absolutionē
minuit qz remanet proportionata virib⁹
penitētis ita qz satisfaciendo pōt se ab
ea in hac vita totaliſ qz liberare. Id
circo qnō pfectio et absolutio sacramēta
lis in proportionata boſ virib⁹ penaz
cōtrito debitā reddit hic proportionata
boſ, et p pñs pena finita minuit ampli
us. Sexto pfectio et absolutio etiā pe-
nā p pctis debitas ppter verecūdiam
plus minuit qz prius fuerit iminuta.
Et iō quāto plus quis pfectet, tanto sibi
plus pena minuit, et totiens confiteri
posset qz ois pena sibi dimittereſ p p-
fata. Septimo, pfectio valet ad pecca-
ti cognitionē, qn̄ fit diſcreto cōfessori.
Octavo, valet ad psciētē assuratio-
nē. H̄i cū David corā pphera cōfite-
baſ pctm suum, statim audiuit ab eo
Tranſulit dñs pctm tuū. ii. Reg. xij.
Pn. ii. Cor. i. Gloria nra hec est ē te
stimoniuſ cōscie nře. Nono fm Tho.
specialē ornatū impiūt faciet sie deo
honorificū, primo exēplarē, et demo-
ni terribilez. **C**icum ad scđm pnci-
pale, de qnqz circūstatijs satijs necessa-
riū ē dicere, videlicet qz. vbi. qd. qn̄ et
quō xpia⁹ teneat cōfiteri. Primo qz
cōfiteri teneat. **N**ū. fm pnoiatos do-
ctores, qz adulitus qz habet vſuz rōnis
et qui post baptiſmuſ suscepuz pecca-
uit mortalit. Per adulituſ autē itelligit
Sco. nō aliquē rāte aut rāte etatis sed
hoiem qz habet etatē ſufficientē ad co-
gnoscēduz qd iuſtuſ et qd iniuſtuſ p le-
ge dei. Et qz prl⁹ inſtruct⁹ et interroga-
tus ordinate pcipit qd iuſtuſ et qd iniuſ-
tuſ in lege dei. qd in yno c̄ſtius fit qz
in alto. In nōnullis etiā malitia ſup-
plet etatē ita etiā pōt fieri in bonis.

Sed ſant q̄ttoz dubia h. **P**alīm D
qd de muto. **I**n ſcđo qd de ignorāte
idioma certū. **H**ū, cōter fm doctores
qz tales p signa et nūt cōfiteri pñt no-
ta tā pñtēti qz cōfessori. Si autē nō ha-
benſ signa vtricqz nota, nūc fiat qz inter-
pretē etiā ſecularē, qz tacere teneat ſicut
cōfessor pncipalis. **S**co to vñdeſ nō
elle neceſſariū pñtēti p interpretē. **H**at-
lis qz nō habet ſacerdotē idioma ſcen-
tē, habet ipoſſibilitatē pñtēti hominiſ
idoneo. ppter qd vt dicit Scotus, ſuffi-
cit ſibi pñtēti deo cū ppoſito iſta pctā
cōfitedi etiam ſacerdoti oportunitate
oblata. **T**ertiū dubiū. **N**unqđ non E
habent ſacerdotē pñtēti lletere
et pñtēti pctā p ſcripturā. **S**co to ſcđo
doctori in qdlibetis vñdeſ. qz ſit cōtra
rōne pfectiōnis ſacramētaliſ ſcriptu-
ra miſſa ſacerdoti abſenti. **T**uz qz ſcri-
ptura talis de ſua natura ſemp ē patu-
la cuiucqz legēti. **T**um qz abſenti tol-
lereſ verecūdias qz eſt etiā pars maxia
ſatisfactionis. **T**um etiā ppter pericu-
la qz ſeq̄ poſſent i reuelādo pctā. **H**oc
xp̄ ſoſt ſumere ſacrm̄ vi vñdeſ fm
Auguſt. et magiſtrū. diſ. xvij. qn̄ **L**uc.
.xvij. pcepit leproſis vi ſe pñtarēt ſa-
cerdoti. **Q**uarto Quid dñ illo qz nul-
lum mortale h̄ ſolū veniale pcm̄ ha-
beret. **H**ūdef fm multos qz nō tenet
cōfiteri rōne diuini pcepit, qd p mor-
tale ſoluſ latuſ eſt. **S**ed rōne pcepit ec-
clesie. **P**miſ ſtrutuſ ſexuſ. tenet fm
qsdā. **S**co qd teneat aliqz pñtēti. **H**ū.
qz mortalia pctā cū qnqz pditioni-
bus, videlicet oia mortalitātē circūſtā-
tias ad mortale trahētes, dubia qdaz,
et quottas mortaliuſ, et fm qsdam qua-
titatē quādaz. **M**ortalia tenemur cō-
fiteri qz quis prius non ē rite pfectus,
et de qbus pōt habere memoriaz dicit
Sco. pmissa inquisiſiōe diligentē fm
poſſibilitatē fragilitatis humanae. **N**ō
eſt, qz qdlibet pcm̄ mortale efficit

Preceptum III

Cap. IX

quis dei inimicus. et separat ab unitate quoniam ecclesie. confessio autem directe unita est quod omnia deo et ecclesie reconciliatus. Item per omne mortale naufragat homo. et per tabulam secundam pnie post baptis mundum solum salus acquirit. Et etiam dictum est mortalita illa postea quod potest habere memoriam. ut tactus est. et dicitur Iacobus. quod homo debet tantam diligentiam apponere in scrutando conscientiam suam in quaero mortalium a se missa. quam diligenter apponere prudens vir circa aliquod multum audiunt quod valde est sibi cordi. Hoc postea quod homines per talibus arduis querunt diligentissime vias amicos et media prudenter. Unde Augustinus et allegat a magistro. dis. xvij. dicit. Quia patus facere per recuperandam vita aie quod ficeret per eunam corporis mortis. Et subdit. Cum gaudio. em facere debet immortalis futurus que faceret per differendam morte mortuus. Diuturna ligit deliberatio locum maxime hoc in diu non proficiens et contra credibiles raro et grossiviuos. Oportet etiam omnia memorata et singula vni et eidem professori postea. Non quod confessio sit sacerdoti loco dei. sed in confiteenda oia et singula deo dominus omnia. et in confessione. Et in casu quo confessio primus propter casus reservatos non possit absolvere ab oibus. non potest tenet primo confessio et confiteri oia et singula. et de illis a quibus non potest absoluere professor debet eum ad superiores remittere. Plicet notarer. Dia mortalitatem. quod siue sunt consensus siue opposita. siue verba. siue facta. siue omissa mortaliter. oia sunt confiteenda. Addit. Unde ex parte profectorum qui erubescere debet coram christicario quod facere non erubuit coram omnipotenti deo. Ex parte etiam confessoris ut sciat de singulis iudicare. Et sic habemus quod oportet postea mortalita omnia quod in memoria haberi per eum sacerdoti. Oportet etiam tertio confiteri mortalita cum circu-

stantijs aggrauantibus. et in aliis genus peccati moralis trahentibus. sicut sunt ille quod specialiter prohibetur per prioria prohibent. Verbi gratia. Accipere alienum prohibetur ibi. Non fursum facies. Sed si quis de loco sacro accepit vel rem sacram. alia prohibetur prohibetur. id oportet ambo confiteri. videlicet de furto et de sacro loco. Sicut si fornicatus es cum adulterio vel cum moniali vel consanguinea. he circumstantie in aliis specie pecati mortalium trahunt. ergo sunt constande. Et sic forte est de hoc quod quod mortaliter peccat in die festo quod per mortale peccatum plus violat festum quam per opus mechanicum. De hoc habebes. c. i. b. huius precepti. Precedentia enim mortalitatem equivalent duobus mortalibus. Oportet etiam ita quoque peccato mortalium dicere quod memoras quod. quod quoties est circumstantia. Unde oportet dicere. Primum vel feci cum talibus circumstantijs. et secundum davice taliter aut taliter. Oportet etiam finis aliquos dicere quoniam. vel circumstantias quasdam quod licet non mutet spiritum. abundat in notabiliter qualitate malicie et deformitatis. ut in furto multum additur ad parum. Unde quoniam quod tales circumstantias noscitur ex sevel ex professoris inquisitione etiam sunt profite finis multos. Thos. non dicit quod non oportet. Iacobus dicit quod non est certus eas confitendas esse. Hoc tamen est fieri et utile. Oportet etiam quod quod confiteat peccata quod dubitat an sunt veniales vel mortalitas. Quia finis bonorum. quoniam homo aliquod veniale suum credit esse mortale aut dubitat probabilitatem. an sit mortale aut veniale. et sic dubitat an confiteri teneatur an non. si illud non confiteritur. tunc exponeret se discriminet. et in his que sunt salutis dimittenter parte securior est quod faciliter posset. Et Thos. dicit dis. xxij. quoniam quod dubitat de aliquo peccato an sit mortale. tenet illud confiteri dubitatione manente. quod quicquid

K 3

committit autem omittit in quo dubitat
est peccatum mortale. peccat graviter dis-
criminis se committens. Debet ergo confessio
rem punit habet in corde. non dicendo se
peccasse mortaliter. sed iudicium confessori
A de hoc relinquentio. **T**ertio aduer-
tendu[m] vivere cui quod confessio teneatur.
Habemus enim Thos. in. q[ua]rto dis. xvij. q[uod] non o[ste]ndit
sacerdotis haberi iurisdictionem in co-
fessione. Et sunt plati qui inquit. Papa habet
iurisdictionem in o[ste]nibus. Episcopos in dyocesa-
nibus. Plebanos in parochianos suos. et
platus collegi vel monasteri vel ordi-
nis in sibi subiectos. Et quilibet professor
potest praeferre suam alterius committente q[uod] est in
Nomina commissione potest absolvire. **S**ed
quod tenet ad celerationem confessionis ho-
mines etiam ad alia celada. **H**abemus fin
dico. celeriter in. lxxij. dis. xxij. q[uod] septem sunt
sigilla hominem ad tacendum artantia.
Nisi de re aliunde sciat. Prior ligat eum ta-
cendum professor de peccatis et circumstan-
tibus prononis in confessione percepit. Scido
non professor q[uod] audit probitatem a casu vel a
posito vel interpretando signa muti
vel verba idioma ignorantis. **T**ertio qui
cumque audit ab aliis procedentium relatione
in confessionis. adhuc tenet tacere. **Q**uarto
probabiliter crederet confessio
rem ledi tenet celare. **A**lloquin veren-
da prius sui non cooperantes vel discogni-
ens cum Cham maledicunt. **Q**uinto qui
vix ab alio petit consilium recommodans ut
hoc celat aut habet accipit ad celandum. te-
net celare. nisi aliunde deobligaretur
vi per infra precepto. viij. c. iij. **D**. xiij. c.
Sexto q[uod] pcepit ab alio vba q[uod] ex natu-
ra facti talis sunt materie q[uod] revelatio
noceret. tenet tacere minime nisi q[uod] si se ad
hoc obligasset. **S**eptimo servus auscul-
tans a posito vel a casu secreto q[uod] tra-
ctat in curia domini sui tenetur celare. et si
frangit ius civile graviter cui puniri et
iusti divinitus. **O**ctavo modus vocat sigill-

lam secreti. **E**rit dicitur Pe. de pa. ubi
prius. q[uod] o[ste]nsa sigilla frangentes de
quibus dictum est peccant graviter nisi ali-
unde sciatur vel ordo correctioris frater-
ne. vel denunciatio vel presumptio bo-
niviri cui dicitur revelatione quorundam
de his aliter fiendum explicant. **A**n autem possit fieri laicu[m] professio. **H**abemus
q[uod] in nullo casu necesse est laicu[m] profiteri.
q[uod] cum claves non potest absol-
vere. **S**ed quoniam non habet sacerdotez suffi-
cientem positum confitendi. Veritatem dicit
magister dis. xvij. et alii doctores plures.
Penitentes talis in articulo mortis non
habent sacerdotem non tenet. sed profite-
ri seculari. ut verecundia sibi cedat in sa-
tiatione. et alter sibi conciliari possit.
et ut ostendat suu[m] posse se facere. **D**eberet
etiam profites diligenter cauere ne alterius
fama sicut alii etiam tenet in confessione le-
dat manu festando alterius pronone occul-
tum peccatum graviter infamias. quoniam perso-
na professor actu noscitur. aut nosceretur ve-
risimiliter pro futuro. nec professor scis-
tatur de ea patefacere nisi prius circa ista
persona seruasset super hoc formam corre-
ctionis fraterne. aut enim forte aliqua
cause propter quod etiam extra confessionem
posset aut deberet illi sacerdoti illas
res denunciare. aut alii referre. alii dis-
cens vel iubens dicere peccatum derrahendo
Et si cui ex inadversitate faciunt est. aut ex
ignorantia. de illud profiteri. q[uod] in sacra-
mento pnie multum est peccatum vitandum. **V**ni
peccat q[uod] in confessione dicitur. **D**icimus
mei ista confiteri faciunt. vel commune est
hoc peccatum in ciuitate vel in patria
mea. **V**el nos o[ste]nsi sumus tales. **S**ed
diceres. **Q**uid ergo faciendum est mihi
in peccato circumstantiato taliter
q[uod] non possum eius speciem exprime-
re nisi alium notem. **V**el si filia cum p[ro]fe-
ssore habentem auctoritatem. quae
si non competenter repertis. petat licentiam

Preceptum III

alteri sacerdoti p̄fiteri. Et si talē q̄rat qui nec noscat alii nec verisimilē nosciturus sit. Et si nullū reperiret quin nosceret alia psonā. dicit Bonaventura. et Duran. si etiā imminet casus necessitatis. ut q̄ se putat statim moritur & famā p̄ximi quantū p̄t debet custodire. sed magis debet suā psciam purgare. Tho. in. liij. diss. xvij. q̄stione de cōfessione. ar. liij. dicit In casib⁹ illis q̄n confitens scit sacerdotē suū hereticū. aut sollicitatorē ad malū. aut fragiles q̄ ad pctm qđ q̄s ei cōfiteſ sit. p̄nus v̄l si reuelator̄ esse cōfessiōis pbabiliter estimeſ vel si pctm h̄ ipm cōmissuz sit de quo q̄s p̄fiteri debet. Et in casibus in q̄bus pbabiliter penitēs p̄culū sibi. vel sacerdoti ex p̄fessione ei facta t̄met. debet recurrere ad supiore. v̄l ab eodē petere licentiā alteri cōfiteſti. Et si liscetiā h̄ie nō possit idē ē iudicū qđ de illo q̄ nō h̄ copiā sacerdotis. Unde magis debet eligere laico cōfiteri. Nec in hoc trāsgredit̄ aliq̄s p̄ceptum ecclie. q̄ p̄cepta iurz positiū nō se extendit ultra intenſionē p̄cipiētis q̄ ē finis p̄cepit. Hec aut̄ est charitas fm ap̄lm. Vñ Herii. dicit Illud qđ ē institutū p̄ charitate nō debet militare cōtra charitatē. sed p̄fessio p̄ charitate inſtituta est. q̄ p̄tra charitatē militaret si h̄o ad p̄fitedū vni sacerdoti artareſ in casibus recitatis. Nec sit aliq̄ iniuria sacerdoti. si in p̄cedētib⁹ casib⁹ ab eo diuerit. Quia priuilegiū meret amittere q̄ cōcessa sibi abutit p̄tate. Nec o Tho. Itē cōfiteſti caueat fm prefata quantū p̄t ne p̄fiteſt reuelatori p̄fessionis v̄l ei q̄ p̄nus sit ad odiū andita p̄fessiōis materia v̄l ad luxuriā & sic v̄l alij. sed non necessaria ibi abſcidat vel aliu cōfessorē fm p̄dicta q̄rat. Nā q̄n cōſtūtāte in cōſtātes ad libidinē pctm aggrauātes. no tamē ad aliud genus peccati moralis trahunt. tales q̄nq̄ dō

Cap. IX

bent & possunt laudabilē reticeri ad-
hibita debita discretione fm cōſidera-
tione turpitudinis circūstantiarum &
pronitatis ad malū ex eius p̄fessione.
sine in cōſtente. sine in cōfessore. Ho-
minis etiā dicit Bonaventura. volenti me
ditari cōſtenda de luxuria cōpetit pri-
us domare carnē per telunia & huins-
modi. & p̄ſiderare vilitatē pctōp. inſer-
nit penas. & h̄mōl. & ſic detestari ne ca-
ro incaleſcat. Qđ ſi nō iuuat oportet
utiq̄ necessaria ibi fieri & sacramentū
ibi iuuare p̄t ne noceat. sed illud Mar.
v̄lio. Et ſi mortifex qđ hiberit nō r̄c.

Quartus modus in p̄fiteſti debet P
ſernari. videlz vt ſi vult absolui opor-
tet de neceſſitate & ſub pena noui pec-
cati qđ ſit in charitate vel attrit⁹. Vñ
& H̄co. dicit. q̄ h̄o tenet p̄fiteri cū diſ-
plicētia pcti cōmiffi. & cū p̄poſito ab-
ſtineſti a peccatis. & etiā cum p̄poſito
obediēti in ſeruādo iſtā ſatisfactionē
& p̄niam quā ab ip̄o ſacerdote ſibi im-
poſitā voluntarie affimpſit ſine in ſe
luſcipiet. Et Bananefi. dicit. q̄ ſi acce-
dit ad p̄fessionē & absorptionē ſine p̄-
miſſa diſpoſitione. pbabili. imo acce-
dit cū cōtraria diſpoſitione. vt q̄ ſibi
placet aliqđ mortale pctm. tunc pec-
cat mortaliter. q̄ illud faciūt quāli
in ſe eſt irriſū facit qđ nō eſt ſine p̄t-
em. periculū ergo ē nolētib⁹ reſtitu-
re. inuidiā tenentib⁹. & carnalē amoze
tenentib⁹ luxuriosuz. iſte ſi q̄ ſictus ē
id eſt. q̄ nō habet p̄poſitū cauēdi mor-
talitā. sed p̄ponit cōmittere. vel non diſ-
plicent p̄terita mortalitā. audiēdus ē.
& ſibi p̄nua imponēda p̄ emollitione
cordis. ſi nō eſt abſoluēdus. q̄ ſictio
talis eſt ſibi pctm mortale ſi ſic veller
absolutū. Item caueat cōfiteſti vt p̄
tunc non ſit in excommunicātōe ma-
ri. q̄r a n̄llo peccato poteſt abſoluē nō
preobſoluens a ſententiā excommunicā-
tionis maioris. Itē p̄fessio ſit vero.

k 4

vt nshil ibi dicat hō sc̄iēter falsoū fir-
cere se laudādo vel vītugando etiam se
qz tūc mentiēdo cōtra mentē loquen-
do fieret p̄ctō. Itē sit nuda absqz ob-
scuritare vboꝝ occultatē p̄crā aut cir-
cūstātias. h̄ p̄fīens oīa cōfītēda quan-
tūcung sūnt turpia exphnatur p̄t ho-
nestē z decēter. taliter tñ z cū talibus
verbis vt p̄fēsor plene z clare intelligi-
gar p̄cti spēm z circūstātias aggrauā-

Res. **Q**uinto qñ id est. tps p̄fīedi ob-
sernādū ē. Vbi notandū q ex p̄cepto
ecclie oīs vtriusqz i decretał. tenet hō
ad cōfēssione ī oī anno ad min⁹ se⁹. z
potissime in q̄dragesima aī pasc⁹. qz
tūc q̄libet tenet cōlcare. iux⁹ decre. oīs
vtriusqz sex⁹. H̄cō dicit H̄co. ex p̄ce
pto diuino ille q̄ cōmisit mortale q̄
nō ē p̄fēsus. tenet illud p̄fīteri q̄fīcūqz
est in mortis articulo. q̄a q̄llibet qñ
sibi imminet iudicium dānationis z in-
dicium misericōdie. tenet se ad misericōdium
parare q̄tū p̄t. h̄ ibi est hūtūsimodis
sc̄z in infirmitate vbi merito formidat
sibi morte iminere. H̄cūdō q̄fīcūqz
se exponit actib⁹ pericolosis ad mor-
tem. sicut in bello mortali. in naufra-
gio. z in similibus. Tertio qñ vult ex-
ercere actus q̄bus sp̄aliter debet reue-
rentia. vt qñ vult cōicare vēl celebrare.
p̄fīteri debet post mortale p̄ctū. ha-
bita sacerdotis copia. Subdit H̄co.
Et in sīlbus sīle ē īndiscīū. Quarto
qñ quis h̄z p̄ntiam ei⁹ qui p̄t eū ab-
soluere z verisimiliſ timet q̄ nō sit il-
lus vi alteri⁹ absoluere potēts p̄sen-
tiā vñcī ī postep habītur⁹. Itē q̄nto
tenet qñ p̄scia erronea aut dubiū. p̄ba-
ble augeret ad p̄fīendū. Itē sexto qñ
vouissat certis t̄pib⁹ velle confiteri.

SEx h̄cedētib⁹ oībus patet z mani-
feste sequit̄ q̄ in certis casib⁹ ē p̄fē-
satio necessario iteranda. Primo qñ
quis dīvidit p̄fēssione sic q̄ sc̄iēter z a-
pposito. reseruat aliqđ mortale. quod

oīno nō vñlt p̄fīteri. Aut qđ nō vñlt si
li sacerdoti h̄ alteri p̄fīteri. Tals rene-
tur oīa p̄fēssa iterato cōfīteri etiā ta-
cītum p̄ctū qđ tacuit sc̄iēter. Secūdō
qñ cōfītēs ē ī exēcīcatōe maiori. qz
tunc dīc. Tho. in. iiiij. dls. xvij. nō par-
tīceps esse p̄t sac̄rōꝝ. nīsi sit p̄us a vi-
culo absolutus p̄fato. Tertio qñ quis
contēnit satisfactionē aut negligit im-
plere satisfactionē z satisfactionis ob-
liuiscit. Tunc fīm aliquā confessionem
oporet iterare. alias nesciret satisfa-
ctionē int̄tingere. Dicit tñ Bonaeſi.
q̄ primus z tertius casus intelligunt
quādō cōfītēs mutat cōfēsorē. Nam
si p̄cedētī cōfītē z talis memorat de
peccat̄. tunc non oporet iterari. Aut
non. tunc oporet fīm aliquās iterari.
Item non oporet iterari p̄p̄re pecca-
ti obliu recordationē h̄ sufficit obliuī
cōfīteri p̄ctū z obliuīonē p̄p̄re negli-
gentie. z alia p̄fēssa in generali dī-
cere. puta cū plura cōfēssus sum obli-
tus fui etiā de istis. **Q**uo ad tertīū **T**
principale. de generali cōfēssione no-
tandū ē. q̄ generalis p̄fēsio ē duplex
Quedā generalis z publica q̄ fīcī so-
let in accessu sacerdotē ad altār: post
sermonē ad apl̄m. In religiōs⁹ etiā
quibusdā ī p̄ma z aī compl̄toriūz.
Hec valet ad remissionē ventaliū. qñ
quis dirigit cōtra ea cōfēssione illam
ad deletionē culpe eoꝝ z pene totius
vel partis fīm exigentia deuotōnis z
actualis p̄fītōnis etiā ī generali.
Ulla est generalis sacramētalis ī fine
cōfēssōnis vbi post scīta z cōfēssa p̄t-
iculariter dat quis se reūm ī multis
alijs. p̄t de ignoratī supra dicēt̄ z
etiā de obliūtis. Et talis valet ad de-
letionē etiā mortaliū ventaliū
Et plus h̄ precedens non sacramen-
talis. quia ibi est vīs clavūm.

Capitulum .x. de satisfectione.